

Večernik

Leto III. (X.), štev. 142

Maribor, torek 25. junija 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasni po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Prva seja nove angleške zbornice

SVEČANA OTVORITEV SE BO VRŠILA ŠE LE 2. JULIJA. — PRESTOLNI GOVOR BO PRECIZIRAL POGOJE ZA OBNOVO ODOŠAJEV MED ANGLIJO IN RUSIJO.

Ofenziva miru

S tem nazivom popolnoma pravilno označuje del svetovnega tiska najnovejšo zgodovinsko dogodke, zlasti sestanek britanskega ministrskega predsednika Mac Donalda z ameriškim poslanikom Dawesom in govora obeh državnikov 19. t. m., s katerima sta označila historični značaj pogajanj, ki se imajo pričeti med Veliko Britanijo in Zedinjenimi državami. Sestanek obeh državnikov je po mnenju tiska svečana vidna ouvertura v pogajanja, ki so po mišljenju i britanske i ameriške javnosti neizogibna, ako se naj napravi konec nenaravni in pogubonosni tekmi obeh največjih svetovnih držav, kojih naroda sta vezana z vezmi jezika in kulture. Te tekme v gradnji vojnih ladij, ki se je pričela takoj po sklepu mirovnih pogodb, ni mogla ukiniti niti prva pomorska konferenca v Washingtonu, ki je dosegla pač omejitve glede gradnje ladij z nad 10.000 tonami, pustila pa proste roke glede gradnje manjših edinic.

Vsi razumni in trezni ljudje so uvidevali, da je to stanje nevzdržno že iz proračunskih vidikov obeh anglosaksonskih velesil, zlasti pa tudi, da bi tvoril sporazum med obema vladama tudi podlago za omejitev pomorskega oboroževanja tudi vseh drugih držav, to pa bi bila zopet podlaga in predpogoj za izvedbo splošne omejitve in zmanjšanja oboroževanja na kopnem, na morju in v zraku. To je vodilo že 1. 1927 do konference glavnih pomorskih sil v Ženevi, ki pa se je razšla, ne da bi bila našla bazo za sporazum. Kasnejši »pomorski sporazum« med Britanijo in Francijo je odnošaje le še poslabšal, ker sta tako Amerika kakor tudi Italija smatrali, da je sklenjen proti njima v svrhu supremacije Vel. Britanije in Francije na morjih.

Vse to je preprečevalo tudi delo Ligne pripravljalne komisije za razorožitev. Šele ko je 22. aprila t. l. ameriški delegat Gibson izjavil v imenu svoje vlade, da so Zedinjene države, ki imajo interes samo na pomorskem oboroževanju, pripravljene sprejeti kompromisno formulo, se je situacija spremenila. Bil je to znak, da bo novi predsednik Hoover pokrenil akcijo za pomorsko razorožitev, kar bo omogočilo pripravo splošne razorožitvene konference. Dogodki so zastali vsled volitev v Angliji.

Angleški laburisti, ki so po volitvah v Vel. Britaniji prišli na vladno, so že v volilni borbi označevali sporazum z Ameriko kot eno izmed glavnih točk svojega zunanjepolitičnega programa. Iz govorov Mac Donalda in Dawesa po njihovem sestanku je možno sklepati na skorajšnji početek pogajanj za sporazum, najbrže že povodom obiska Mac Donalda pri Hooverju. Izjava Mac Donalda, da angleško-ameriška pogajanja ne bodo naperjena proti nobeni drugi državi in da ne bodo druge države stavljene pred gotova dejstva, dokazuje namen, da bodo tudi druge države pozvane na razgovore o omejitvi oboroževanja. Dawes je v svojem govoru že podal tudi smernice za pogajanja: strokovnjaki naj izdelajo načrte, državniiki pa naj na podlagi teh s potrebnimi modifikacijami sklenejo sporazume. Značilna je tudi izjava bivšega

LONDON, 25. junija. Danes se je sestala novoizvoljena angleška zbornica k svoji prvi seji. Poslanci so se udeležili seje skoraj polnoštevilno. Ob običajnih formalnostih je predsedoval seji najstarejši poslanec, ki je s kratkim nagovorom otvoril sejo, ugotovil sklepčnost in odredil izvolitev začasnega predsedništva ter izvolitev verifikacijskega odbora. Po izvršeni zaprisegi poslancev je bil izvoljen za začasnega predsednika na predlog delavske stranke konzervativec Flickrey. Njegovo kandidaturo so poleg konzervativcev podpirali tudi liberalci, tako da je bil izvoljen skoraj soglasno. Po izvolitvi predsedstva je starostni predsednik sporočil, da bo slovesna otvoritev parlamenta dne 2. julija. Na otvoritveni seji bo prečitani prestolni govor in do takrat bo tudi že izvršena verifikacija mandatov. Seja je bila nato zaključena.

Doslej je svečani otvoritvi parlamenta vselej prisostvoval osebno kralj, ki je pri tej priliki prečital prestolni govor. Tokrat se kralj brzkone seje ne bo udeležil, ker je njegovo zdr. stanje še vedno tako, da ne bi mogel prenesti napora, ki je združen s čitanjem prestolnega govora. Prestolni govor je bil običajno kratek, dočim je tokrat nenavadno obširen. Zato ga bo čital lordkancler, kar bo po 29 letih prvič. Pred 29 leti ga je čital lordkancler, ker je tudi takrat bil kralj bolan.

Prestolni govor se obširno bavi s programom vlade in razpravlja predvsem o pobijanju brezposelnosti, ki predstavlja najvažnejši sodobni angleški problem. Zelo obširno se bavi prestolni govor tudi z zunanjepolitičnim programom vlade. Poleg priprav za tesnejše sodelovanje med Anglijo in Ameriko v cilju zagotavljanja trajne-

ga miru se bavi prestolni govor zlasti tudi z obnovo diplomatskih odnošajev s sovjetsko Rusijo. Vlada namerava izvršiti obnovo stikov z Rusijo postopoma, tako, da bi najprvo imenovala samo odpravnika poslov. Še le nato bi se s posredovanjem nemškega poslanika v Moskvi in norveškega poslanika v Londonu, ki zastopata interese Anglije odnosno Rusije po prelomu diplomatskih odnošajev, vršila med Londonom in Moskvijo pogajanja za imenovanje poslanikov in popolno obnovo diplomatskih stikov. Angleška vlada pa namerava pri tem točno precizirati, kako daleč sme iti svoboda sovjetskega poslanstva v Londonu v pogledu komunistične propagande. Če bo Rusija pristala na take omejitve, bo obnova odnošajev v kratkem izvršena. Brez teh omejitev pa tudi delavska vlada ne misli na vzpostavitev odnošajev z Moskvijo.

Španski prekooceanski polet bonesrečil

MAJOR FRANCO JE NAJBREŽE POSTAL ŽRTEV OCEANA. — AMERIŠKI PARNIK JE NAŠEL V BLIŽINI AZOROV OSTANKE RAZBITEGA LETALA.

MADRID, 25. junija. Vest o španskem prekooceanskem letalcu majorju Francu so se izkazale za neresnične in po splošnem prepričanju je drzni letalec že izgubljen. Če bi bil že preletel Azore in nadaljeval polet proti Ameriki, kakor so poročale včerajšnje ameriške vesti, bi moral biti danes že v New Yorku. To pa se ni zgodilo. O letalu kljub skrbnemu in vsestranskemu poizvedovanju ni nobenega sledu. Pač pa poroča danes ameriški parnik »Madelaine«, da je opazil v

bližini Azorov, kakih 120 milj severozapadno od obale, razvaline letala. O letalcih ni nikjer nobenega sledu. Zato domneva, da gre za ostanke »Numantle«, ki se je brzkone ponesrečila. V Španiji vlada zaradi nejasne usode majorja Franca veliko razburjenje. Vse radiopostaje iščejo neprestano zveze z letalom, razen tega pa so naprošene vse ladje, ki vozijo med Evropo in Ameriko, naj poizvedujejo za letalom in letalcem.

Pred radostnim dogodkom na Bledu

BEOGRAD, 25. junija. Kralj se mudi še vedno v Topoli, od koder se bo vrnil v Beograd še le jutri popoldne. Po povratku v Beograd bo kralj najbrže še istega večera odpotoval na Bled, kjer pričakujejo vsak hip radostnega dogodka.

Srborit slovaški jezuit

BRATISLAVA, 25. junija. Včeraj je prišlo v tukajšnji stolnici do ostrega konflikta med verniki in jezuitskim patrom Hidvigom. Pred pričetkom pridige je šel v spremstvu mežnarja in ministranta po cerkvi in izganjal iz cerkve vse ženske, ki so imele po njegovi sodbi prekratka krila ali prekratke rokave in pregloboko razgaljene vratove. Ženske so se začele puntati in prerekat s srboritim patrom, ki pa tudi ni odjenjal. Končno so vse ženske demonstrativno zapustile cerkev in pater je pridigal le par starim ženicam in muzejnim se moškimi, ki so že iz radovednosti in škodoželjnosti čakali, kaj bo pater povedal.

angleškega zunanjega ministra Chamberlaina, ki je naglasil, da sporazuma z Ameriko ni samo politika ene stranke, ampak volja vsega naroda.

Pevski turnir v Beogradu

BEOGRAD, 25. junija. Na včerajšnjem pevskem turnirju v Beogradu je bilo priznано državno prvenstvo novosadskemu pevskemu društvu, ki je tudi prejelo kraljev dar — zlato liro. Drugo nagrado je dobilo beograjsko društvo »Stanković«, tretjo pa »Javor«, a četrto Beograjsko pevsko društvo, ki je pri tej priliki slavilo svojo 75-letnico.

Optantski spor pride pred Društvo Narodov

BUDIMPEŠTA, 25. junija. Včeraj se je vrnila v Budimpešto madžarska delegacija, ki je vodila na Dunaju optantska pogajanja z Rumunijo. Pogajanja so končala brezuspešno. Obe delegaciji sta se sporazumeli tako, da bosta stavili svojim vladam predlog, naj se vsa zadeva prepusti v odločitev Društvu narodov, ki naj se na septemberskem zasedanju bavi z optantskim vprašanjem. Glavni spor obstoja zaradi odškodnine. Dočim ponujajo Rumuni 100 milijonov zlatih kron, plačljivih v 20-letnih obrokih, zahtevajo Madžari 120 milijonov in takojšnje plačilo celega zneska.

Nedvomno je torej: borba za svetovni mir stopa počasi, a sigurno v svojo odločilno fazo. Ofenziva miru je na potu k svojemu veličnemu uspehu.

Politična konferenca u Lausani?

PARIZ, 25. junija. »Petit Parisien« poroča, da je francoska vlada že pripravila noto, s katero bo pozvala vse zainteresirane vlade na politično konferenco. Zaradi odpora Anglije, ki želi, da bi se vršila konferenca v Londonu, da bi se je mogel udeležiti tudi Macdonald, je francoska vlada spremenila svoje prvotno stališče glede kraja konference in predlaga v notih naj bi se konferenca vršila v Lausani t. j. na nevtralnih tleh, tako da bi nobena država ne bila gostiteljica in tako vezana zaradi raznih obzirnosti.

Požar u Berlinu

BERLIN, 25. junija. V Wilmersdorfu je nastal sinoči požar pod železniškim viaduktom. Zaradi požara je eksplodirala plinska cev glavnega plinskega voda, ki je bil speljan pod mostom. Le na ključju je pripisovati, da eksplozija ni zavzela večjih dimenzij. V istem trenutku se je namreč pokvaril plinovod na nekem drugem mestu v bližini in so baš v tem trenutku zaprli dotok plina.

Komunistična stavka u Parizu

PARIZ, 25. junija. V borbi med stavkujočimi delavci podzemeljske železnice in policije je bilo 20 stražnikov težje ranjenih. Policija je aretirala nad 200 delavcev, večinoma znanih komunistov. Vsi inozemci bodo izgnani.

Prevelika radovednost

LONDON, 25. junija. V Traporthawu se je pripetila včeraj povodom poseta večje skupine vojnih rušilcev nenavadna nezgoda. Ko je bil občinstvu dovoljen pristop na ladje, je nastal na mostišču tak naval, da je mnogo ljudi popadalo v vodo. Na enem izmed rušilcev se je zbralo toliko ljudi, da se je parnik zaradi preobremenitve začel potapljati. V zadnjem trenutku je vse moštvo rušilca poskakalo v vodo, da je tako zmanjšala težo, ob enem pa rešilo tudi ljudi, ki so v paniki poskakali v morje. Policija je bila sprito navala skoraj brez moči. Le z uporabo orožja se ji je posrečilo napraviti red vsaj toliko, da so mogli ljudje zopet zapustiti ladje.

Več zanimanja za Slovenske gorice

NAJLEPŠE POKRAJINE MARIBORSKE OBLASTI. — NA EINSPIELERJEVEM GROBU. — ZA TELESNI BLAGOR JE VSESTRANSKO PRESKRBLJENO.

Slovenske gorice so našim meščanom še vse premalo znane. Njihovi izleti so namreč usmerjeni na drugo stran, kjer so sloviti vinotoci, dasiravno v Sloveniji ni kmalu tako lepih krajev, kakor je ta del mariborske oblasti. Vzrok, da večina meščanov skoraj nikdar ne pride v te kraje, tiči predvsem v prometnih težkočah. Avtobusi, ki privlačajo ob delavnikih podeželane z vseh strani v mesto, ostanejo v nedeljah doma, po 10 ali še več ur peš pa nihče ne hodi rad. Ne bilo bi napak, če bi se v tem pogledu kaj ukrenilo. Ta misel mi je šinila v glavo, ko sem se zadnjič z avtomobilom nekega mariborskega veljaka vozil po teh krajih. Kar strmel sem, ko sem videl te krasne pokrajine. Povsod sadno drevje, krasni vinogradi, bujne senožeti in valoveča žitna polja, med katerimi se bleste snažne kmetijske hiše, bele zidanice in prijazne kočice. Nad vsem pa dominirajo cerkvice, posejane po holmcih in najvišjih gričih.

Zvabilo me je k cerkvi sv. Jurja v Slov. gor. Zidana je v obliki križa, ves dan odprta in vzorno snažna in okinčana. Okrog cerkve je domače pokopališče. Ob cerkvenem zidu počivajo vsi bivši dušni pastirji, med njimi tudi znani voditelj koroških Slovencev, rajni prost tinjski, Gregor Einspieler. Nad njegovim grobom je sicer vzdana neznatna nagrobna ploščica, poklonjena od sorodnikov, grob sam pa je zanemaren. Le par skromnih poljskih cvetk diči grob zaslužnega narodnjaka. Samo pol ure dela bi bilo treba in Einspieler bi počival pod mnogo lepšo gomilo, dostojnejšo velikega moža. Isto velja tudi za njegove prednike pri Sv. Jurju. Pa to le mimogrede.

Vsi, ki radi občudujejo krasoto narave, pri tem pa ne ljubijo telesnega pomanjkanja, se mirno lahko zaupajo slovenjgoriškemu gostilničarjem. Povsod so gostilne neverjetno snažne, z vsem nepriznanim dobro preskrbljene, postrežba pa je brezhibna, da jih je kar zavidati, a kar je glavno, cene niso nikjer pretirane. Nikomur ne bo žal, če bo enkrat mesto v Limbuš ali Kamnico krenil na vzhodno stran.

Seno dišeče grabimo...

V rožne dole se preliva sveži vonj dišečega sena liki žar jutranje zarje. Vse se giblje, kosí, grablja in spravlja po

travnikih. Veselo vriskanje koscev ob zgodnjem jutru dviga poljedelca kakor vesela budnica. »Kak se meni streže, tak mi kosa reže!« Zato gospodinje poskrbijo za dober obilni prigrizek. Človek bi kar zbežal iz zaduhle uradne sobe, na travnik in zamenjal pero in knjigo s kosom, z grabljami. Pa tiste gibance, specialiteta Slovenskih gor, bi premlevali kosci in sušci. Le čakajte, dne 7. julija, ko poleti »Glasbena Matica« z okroglo 50 članskim mešanim zborom v ljubko idilično Jarenino, jih bomo zopet dobili v šotorih, kos za »en mali groš«, da bomo kar masni okoli ust. Oh ti mati priroda, kako si lepa in kako dobrodelna je tvoj diš posebnost v nakitu vinske rože blestečih Slovenskih gor! Tudi podeželski človek se že tega zaveda, naučil se je že v šoli čitati tudi iz knjige prirode. Jutri! Pridite tudi Vi g. urednik pomagat v Slov. g. seno spravljat, dobite zato 7. julija kilo gibance!

Pa peš ne pozabimo...

Slovenski pesmi glas, domovja zvok okras. Pozdravljena »Glasbena Matica«, ki nesebično razgrinjaš svoja blagotvorna krila tudi na deželo in budiš srce in dušo k svitu in blagosti! Tvojim izletom radi sledijo jasnega zvoka žejni liki mravljice solnčnemu žaru, da se pokrepijo in poživijo. In prvo nedeljo v juliju — 7. julija poletiš v Jarenino! Slovenske gorice bodo v veselju zadihale. Jarenina je mično priljubljena izletnikom. Kdor se je enkrat svežil pod košato gostilniško lipo v osrčju Jarenine, zarisal si jo je globoko v spomin in zopet in zopet se rad povrne pod njo. In tam bo 7. julija žgolela Glasbena Matica.

Črček bo pel...

»Večernik« je prav opozoril, da je imel zimski strah prevelike oči. Gorice kažejo: lepo povsod tam, kjer ni ostri krivce (sever) prerano odbrusil snega in je bila trta dobro zaščitená po sneženi odeji. Tudi vinogradniki, so zimski pesimizem potlačili in pritrdili zgornjemu naziranjju. »Pri meni bo tako, kot je bilo 1927«, »pti meni še bolje«, »pri meni pa je že star trs in veter je odpihal sneg, da je petina trsa celo suhega«. — Tak je bil te dni razgovor med sosedi. Samo še: toče in prezgodnjega jesenskega deževja nas vari Bog in veselo bo črček prepeval...

Mariborski in dnevni drobiž

Pod Piramido

brezova klopica — in še drugo.

Prijatelj lista nam piše: Ko zasenči zemljo mrak s svojimi temnimi peruti ter zabrl v kapelici na Piramidi pred Materjo božjo svečica, prižgana za srečni izid maturitetnih izpitov, se razlije božji mir tudi čez ta del mesta. Po novi, še nedograjeni cesti proti vinogradu, kjer razširja trtni cvet prijeten vonj, hitim skoro vsak večer proti parceli, kjer običajno posedavam na lepo sestavljeni brezovi klopici, ako ni zasedena od lastnika. Naj mi to oprostí, pa to je bila moja stara navada, ki je nisem mogel opustiti. Narava je nakopičila ravno v tem delu mestne periferije, kjer valove že sveži podeželski zračni valovi, precejšnje mero romantike.

Kaj pa danes? Težke slutnje in krvava resnica! Brezova »moja« klopica leži zrušena na tleh kakor ubogo živinče s polomljenimi kostmi. Prime me sveta jeza, da se ne morem razlagati, da sega že tudi v ta podeželski kotiček vandalizem mestne mularije. Podeželski fantje puste vsaj običajno mrtve stvari nedotaknjene, ne da bi bili za to še posebno vzgojeni — ter nimajo pri belem dnevu za takšno početje niti časa. Prepričan sem namreč, da se je to zgodilo pri belem dnevu. Lastnikom teh parcel bi pač priporočal, da dajo zločinsko roko izslediti, stariši pa naj poravnajo vsako storjeno škodo, ako hočejo še naprej dajati mladini divjo prostost na tujih tleh brez nad-

zorstva. Zgodi se namreč lahko v takih razmerah še kaj takega, ki se sploh ne da popraviti. — A. B.

Zgradba kopališča na Felberjem otoku

dobro napreduje. Zaposlenih je okrog 200 delavcev, ki delajo v dveh partijah: dnevni in ponočni. Delo po noči nekoliko trpi zaradi slabe razsvetljave. Vsa dela stoje pod nadzorstvom inženirja tvrdke Jelenc-Slajmer ter inž. Bezljaja od mestnega gradbenega urada. Most s kamniške strani na otok, lesen, na močnih lesenih pilotih, je skoro gotov, vsaj tako daleč, da lahko po njem spravljajo že več materiala. V delu so sedaj bazeni: veliki, srednji in otroški. Srednji bazen je izkopan in ga prično že te dni betonirati. Tudi otroški bazen se že izkopava in dne 24. tm. so pričeli izkopavati veliki bazen. Tudi delo na zgradbi kabin se je že pričelo in se za ženske kabine že polagajo betonski temelji. Vlagajo se tudi cevi za prtok vode v bazene, dočim so cevi za odtok že vložene. Pričakuje se, da bodo dela v glavnem do 15. jul. gotova, seveda če ne bo delalo vreme sitnosti. Danes popoldne ob 3. pride na lice mesta komisija mestne občine, da ogleda dozdajna dela, zlasti da komisijonira zgradbo mostu. Ob 4. pop. bo »likof« pri zgradbi mostu.

Spominjajte se CMD

Našim inserentom!

Vidovdanska številka »Večernika« bo izšla v večji nakladi in bo zaradi praznikov najprimernejša za inseriranje. Naročite oglase pravočasno, da si zagotovite ugodnejše mesto. Inserate za to številko sprejema uprava najpozneje do četrtega ob 9. dopoldne.

Kdor išče, ta najde,

je že star pregovor. Vsakogar čaka sreča, samo zamuditi je ne sme. Zato tudi Vi ne odlašajte in si takoj nabavite srečne državne razredne loterije v upravi »Večernika«. Prihodnje žrebanje prične že 8. julija. Lahko zadenete 1.200.000 Din in ste rešeni vseh skrbi.

Obisk generalštabne šole.

V ponedeljek je prispel v Maribor II. letnik generalštabne šole iz Beograda na študijskem potovanju po naši državi. V celem letniku je 13 oficirjev, med njimi 5 Slovencev. Spremlja jih tudi cela komisija višje generalštabne vojne šole, med njimi trije generali pod vodstvom generala Beliča. V Maribor so oficirji prihajali na konjih iz Slovenske Bistrice, kjer so se tudi mudili par dni in ostanejo v Mariboru ta teden, nakar se vrnejo v Beograd. — Na posebno povabilo Poljske republike, bo ta letnik generalštabne vojne šole meseca avgusta obiskal Poljsko in na povratku tudi Češkoslovaška ter pri tem vrnil predlanski obisk čeških oficirjev.

Matura na drž. realki.

K maturi na državni realki v Mariboru se je iz obeh razredov prijavilo skupno 50 maturantov. Maturitetni izpiti so trajali od 10. do 24. junija. Komisiji je predsedoval oblatni nadzornik dr. Kotnik. Izmed 50 jih je bilo 7 repobranih za dva meseca, vsi ostali pa so maturirali z dobrim uspehom. Maturi so napravili: Boris Marković, Lino Marion, Alfred Meglič, Miloš Miovič, Drago Obradović, Erih Ortner, Franjo Pajter, Milovan Plešković, Anton Poš, Ljudevit Pristolič, Franjo Seničar, Dragovan Sever, Svetko Skok, Ferdo Sajna, Miroslav Šiško, Jovan Šonc, Josip Vehovar, Konrad Ventiherholc, Dušan Vogrinec, Boris Voimilović, Herman Zei, Anton Benko, Stanko Benko, Socrerb Božič, Bertold Brodar, Milan Černigoi, Ivan Čuček, Ferdinand Drbošnik, Hinko Družovič, Franjo Gerželj, Ignac Gornik, Herbert Greiner, Božidar Guštin, Dragotin Hartner, Milivoj Humek, Engelbert Ivič, Jovan Kolšek, Stanko Komar, Karol Korošec (privatno), Pavel Korošec, Viktor Kotnik in Rupert Kranich.

Maturantom mariborskega moškega učiteljskega iz 1. 1880, 1881 in 1882

prijazno naznanjamo, da se vrši letos naš tovariški sestanek v Mariboru in to v restavraciji »Gambrin« (nekdanjem učiteljskem) dne 13. julija s pozdravnim in zabavnim večerom ob 8. (20.) uri v mali dvorani. Dne 14. julija zarana sv. maša zadušnica pokojn. tovarišem in profesorjem — obisk pokopališča — obisk drž. učiteljskega — skupni obed ter izleti po sklepu predlagateljev. Podrobno na sestanku. Prinesite stare spomine za razstavo s saboj. Učitelji veterani in drugi priglasi tovariši dobro došli. Udeleženci naj se pravočasno javijo pri A. Porekarju, Maribor, Tattenbachova ulica 26. I. Sklicatelji: Š. Šalamun, A. Porekar in Fr. Kocbek.

Dekliška počitniška kolonija P. R. K.

Deklice, ki jih je občina izbrala za počitniško kolonijo na morju, naj se zglašijo v svrhu nadaljnjih informacij s svojimi materami v četrtek, 27. t. m. od 8. do 10. pri vodstvu kolonije na dekl. meščanski šoli I., v Miklošičevi ulici.

Za opremo počitniškega doma na Pohorju

potrebuje društvo nekaj petrolejskih svetilk. Ker ima marsikdo radi upeljane električne razsvetljave petrolejske svetilke odveč, prosi društvo, da jih odstopi kot svoj prispevek v naše namene. Svetilke se blagovoli oddati v dečjem domu v Strossmajerjevi ulici.

Gostilničar Dreisger

ki se je predčerašnjim ponesrečil na Aleksandrovi cesti, ko se mu je splašil konj, ni podlegel poškodbam, kakor se govori po mestu, marveč je že na potu okrevanja. Njegove poškodbe so sicer težje značaja, vendar pa se bo lahko že v par dneh podal v domačo oskrbo.

Za sprejem v Pohorsko počitniško kolonijo

je prostih le še par mest proti celotni oskrbnini. Prijaviti se je društvenemu tajniku upravitelju Sl. Dimniku v oblastnem dečjem domu, kjer se dobe vse potrebne informacije.

Novi prispevki za počitniško kolonijo na Pohorju.

Tovarnar Westen v Celju kompletno kuhinjsko emailirano in pločevinasto posodo v vrednosti nad 6.000 Din; veletrgovina Pinter & Lenard popust Din 400 in eno tovorno auto vožnjo do Sv. Martina; neimenovan gramofon s 30 ploščami; urarja Bureš in Kneser »sak eno uro budilko; tovarnar Löbl platno za rjuhe in brisače; trgovine Rosina, Martinz in Korman galanterijo; trgovine Paš, Šoštarčič, Szinicz in Iv. Lah razne šivalne potrebščine; trgovec Vicel porcelanasto posodo; klepar Al. Riha popust 200 Din; trg. H. Saks 5000 komadov papirnatih serviet. Vsem darovalcem prischna hvala.

Vpisovanje.

Na 2. dekliški meščanski šoli v Mariboru bo vpisovanje 29. in 30. junija 1929 od 8. do 12. ure.

Na drž. deški meščanski šoli v Mariboru je začelo vpisovanje v višje razrede neposredno po slavlju in razdelitvi letnih izprijčeval v petek, dne 28. junija t. l. V prvi razred je vpisovanje v soboto, dne 29. junija t. l. od 8. do 12. ure. Učenci se morajo izkazati z zadnjim šolskim izprijčevalom. — Ravnatelj.

Legitimacije za polovično vožnjo za planince!

Planinci! Legitimacije radi polovične vožnje so došle, dvignite jih pri Putniku!

Sneg na Pohorju.

Kakor je bila letošnja zima, je tudi letošnje poletje dokaj muhasto. Enkrat pripeka solnce kakor za stavo, naslednjega dne se vrste nevihte, drugič zopet zamani čakamo pohlevnega dežja, ki bi osvežil izsušene vrtove in polja. Včeraj popoldne je začelo rahlo deževati, pohorske vrhove pa je pobelil — sneg, kar je koncem junija prav taka redkost, kakor zrelo grozdje o pustu. Stoletna praktika ima sicer za konec junija narisane zimske rokavice, toda menda se ne bo zgodilo, da bi zopet smučarji prevladali v sportu.

Mariborski Kozamurnik.

Včeraj popoldne je skušal nek motociklist na Pobrežki cesti posnemati »Jutro-vega« Kozamurnika. Doma je naložil na motorno kolo spodobno na zadnji sedež svojo — menda še le bodočo — boljšo polovico in namenila sta se na izlet k Mariji Brezje. Na klanču proti železniškemu viaduktu na Pobrežki cesti pa se je začelo. Voznik je spustil motor, ki je z vedno večjo brzino drvel pod klanec in niti ni opazil, da je izgubil — spremljevalko. Lepa damica si je hotela popraviti svoj »bubi« ter se je samozavestno spustila z obema rokama. K sreči pa je bilo na cesti dovolj prahu, tako da ni priletela pretrdo. Motociklist je še le pod mostom opazil, da je nekam prelahak. Med tem so pasanti že pobrali moderno Amazonko in ji otepli prah, nakar je jadrno zajahala kolo in sta oba izginila v oblaku prahu.

Samomor.

Davi so našli v pobrežkem gozdu obšenega 22-letnega usnjarskega pomočnika Franca Hamra, doma iz Jablancev. Sinoči je izginil z doma, vendar pa ni nihče sumil, kaj namerava. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico. Vzrok samomora je še docela nepojasnen.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek 25. junija ob 20. uri »Romeo in Julija«. Poslovilna predstava g. Janka Rakuše.

Sreda 26. »Cerkvena miš«. Premijera.

»Cerkvena miš« v marib. gledališču. V sredo, 26. t. m. bo v mariborskem gledališču premijera letošnjega veseligrskega šlagerja Fodorova zabavna in duhovita trodejska komedija »Cerkvena miš«. Mala miška bo v sredo zvečer skoro nepazeno smuknila na oder, pozabavala občinstvo, ga razvnela, obenem pa povedala marsikatero resnico. Ta izredno zabavna in igralsko zelo uspeša komedija je predvideno zadnja predstava letošnje sezone.

Mariborsko ozemlje v rimski dobi

GOSPODARSKE, NARODNOSTNE IN KULTURNE RAZMERE MARIBORA V DOBI RIMSKEGA CARSTVA.

Da si zasigura Italijo v severovzhoda in ustvari zvezo z rimskimi pokrajinami na Balkanu, je Rim v dobi, ko se vrši asimilacija Tavriskov po Noričanih, priključil v drugem stoletju pred Kristom rimskemu imperiju tudi Norik. Za cesarja Klavdija dobijo nekatera ilirsko-keltska selišča kot Celeia avtonomijo na podlagi municipalnega položaja. Največje podravsko rimsko mesto Poetovio je spadalo v Panonijo. Upravo je vodil v cesarski noriški provinci procurator imenovan namestnik, izvrševala pa so jo avtonomna municipalna mesta, katerim so bili upravno podrejeni podeželski mestni okoliši. Mariborsko ozemlje do Slivnice na jugu je pripadalo v upravo po Vespazijanu ustanovljenega mesta Flavia Solva (Wagna pri Lipnici). Da je bilo mariborsko ozemlje v predrimski dobi že obljubeno, nam dokazuje zaselek med današnjim Mariborom in Rošpohom, katerega gomlasto pokopališče je bilo vidno še v srednjem veku med današnjo Koroško in Vrbanovo cesto.

V dobi rimske vlade se je ozemlje Norika gospodarsko krepko razvijalo. Gospodarske osi našega ozemlja so bile rimske ceste, od katerih je našo mariborsko ozemlje sigurno križala cesta, ki je iz Jaune (Globasnica) v Podjuni šla ob levem bregu Drave proti današnjemu Mariboru, ter se pri današnji Kamnici skoro sigurno obrnila na sever preko Rošpoha proti Spodnji Sveti Kungoti. Vzhodno od Sp. Sv. Kungote se je združila s cesto, ki je vodila iz Poetovija preko St. Janža na Dravskem polju, kjer je prestopila Dravo in šla na Šmarjet ob Pesnici, odkoder je po združitvi z dravsko cesto krenila preko današnjega Placha v Flavio Solvo. Ti dve cesti Ptuj—St. Janž—Flavia Solva in dravska cesta sta bili stranski prometni žili; glavno prometno linijo je tvorila velika panonska cesta, ki je iz Aquileje preko Ljubljane in Celja vodila preko Stranice (Lotes), Loznice (Ragando) in Pragerskega (Pulovio) v Ptuj; od nje pa se je cepila važna južnopohorska cesta, ki je iz Stranice šla preko Vitana (Uppellae), Starega trga pri Slovenjgradcu (Collasio) in Jaune na Gosposvetsko polje.

V rimski dobi je bil Maribor prav tako kot v latinski mala vas. Zato ne nudi on arheoloških zakladov iz rimske dobe kot tovariši Ptuj, Celje ali Ljubljana. Izmed rimskih ostankov v Mariboru je tehnično najvažnejši sarkofag, katerega so do l. 1903 uporabljali za shranjevanje olja v kleti na Koroški cesti št. 7, odkoder ga je za muzej rešilo Muzejsko društvo. Odkod je prišel ta sarkofag v mesto, ni znano. Na drugem rimskem spomeniku, ki se nahaja v lapidariju mariborskega muzeja, beremo nerimska imena (cognomina), iz česar s sigurnostjo sklepamo na podeljevanje rimskega državljanstva ilirsko-keltskim domačinom; to nagrobno ploščo so odkrili l. 1898 pod oltarjem stolne cerkve. V dvoriščni zid škofjskega semenišča vzdignata rimska plošča predstavlja nagrobni kamen in je prišla v Maribor iz Celestrine. Ni pa znano, kje so izkopali nagrobni kamen, ki je vzdignat v hiši na Meljski cesti št. 9. V steni Meljskega dvora je vzdignat že dolgo znani nagrobni kamen z bogatimi reliefskimi okraski. Lev vzdignat pod stolpom mariborske stolnice je prišel iz St. Janža na Dravskem polju; sarkofag pa, katerega je pridobilo letošnje leto Muzejsko društvo iz Konjice, bo letošnje poletje proučil direktor splitskega muzeja dr. M. Abramčič.

Gospodarsko se je politično privilegirani, mirni potom Rimu priključeni gorati Norik močno ločil od ravne vojaške v času cesarja Avgusta osvojene Panonije. Norik je bil za Rimljana divji, mrzel in neven, kjer žive ubogi od ovsnega kruha, retkve in slabega vina. To se sicer nanaša na panonsko ptujsko ozemlje, kar pa lahko apliciramo na mariborsko ozemlje, kajti mariborsko ozemlje spada kot prehodna pokrajina v območje Panonije in ne planinskega Norika. Prvotno trto, ki je rodila slabo vino, ki ni moglo konkurirati z italjskimi vini, je po katastrofalni trtni bolezni, podobni peronospori koncem XIX. stoletja, nadomestili cesar Prob s plemenito vrsto. V tem de-

janju vidimo konec one rimske gospodarske politike, ki je onemogočala vsako gospodarsko konkurenco rimskih provinc Italije, katere glavni poljedelski produkt je bilo vino. Vselej te politike je dal cesar Domicijan polovico naših vinogradov iztebiti in izpremeniti v polja. Produkcija žita, ki ga je Italija uvažala, se naj tako dvigne in njegove cene znižajo; produkcija vina pa, ki ga je Italija izvažala, pa zniža in njegove cene dvignejo. Kljub temu, da so bile naše Slovenske gorice in vznožje Pohorja že takrat pokrite z vinsko trto, so uvažali naši kraji iz Italije poleg luksuznih predmetov in olja tudi vino. Razmerje med domačim in importiranim južnim vinom je moralo biti slično današnjemu razmerju med našimi in dalmatinskimi vini. Naši predniki v rimski dobi niso shranjevali vina v sodih ampak v velikih trebušnih glinastih vrčih, ki so stala v kleti na tleh in kakršne je našim krajem izdelovala tovarna v Poetoviju. Istotam je bila tovarna za kuhinjsko posodo; obe tovarni so močno konkurirali domačim lončarskim obrtnikom. Steklene posode pa so izdelovale glažute na Pohorju.

Poljedelska, na vznožju Pohorja, n. pr. pri Bečnavi pa živinorejska je prišla polagoma kot latfundij v last veleposestnikov, za katere so jo obdelovali sužnji. Kmetje so vsled fiskalistične rimske finančne politike postali podložni veleposestnikom in priključeni na zemljo. Veleposestniki so namreč garantirali za davke kmetov, prav tako kot so za mesto z dednostjo garantirali za državi dolžne davke mestni očetje in za obrtniške cehove dedni načelniki cehov. V tej dobi gospodarskega in kulturnega propada, ki sledi Konstantinu v IV. stoletju, prevlada pri nas jezikovno Rimljan, cerkveno pa krščanstvo nad Mithrovim kultom.

Romanizacija je izvajala deloma odpuščeno vojaštvo, katero so običajno po odsluženih 20 ali 25 letih naselili na deželi okoli bivše garnizije, nadalje rimski uradi in uradovanje, priselitev gospodarsko močnih rimskih podjetnikov v naša mesta. S tem se je ustvarila podobna socialna, pa tudi narodnostno razmerje kot je bilo v Mariboru pred vojno med Nemci in Slovenci. Agrarni kot industrijski kapital je bil v rokah Rimljanov, uradnik je bil Rimljan in komanda v armadi, kjer so služili vsemogoči vojak, rimska. Zadnja je narodnostno najheterogenejša elemente v dolgi službeni dobi zlija v homogeno narodno in miselno rimsko enoto. Tako je povsod razen v od prometa oddaljenih krajih prevladal z rimskim orlom tudi rimski jezik, potem ko je bil domači Kelto-Ilir politično in socialno zašujen.

Versko življenje je v helenistično sicer versko indiferentni dobi oživljalo v naših agrarnih krajih čaščenje med izvorom rastlinstva, solncem in človekom, Mitre. Kot zastopnika solnca ga predstavljajo slike v ptujskih mitrejah kot vzhajajoče, svetleče in zahajajoče solnce. Rodil se je iz žive skale, je razsvetlil temo, ki je vladala na zemlji in ubil bika, pri čemer pa se je dogodil čudež. Ko je Mitra zabodel bika, je iz krvi nastalo vino, iz moza žito, iz trupla pa zdravilna zelišča in rastlinstvo. Ko je ustvaril človeštvu poljedelstvo in živinorejo, je odšel s solncem s tega sveta. Pred odhodom v nebo pa je jedel kruh z vinom zmešanim z vodo, kar je postala daritevna jed ob cerkveni slovesnosti, ki je spominjala na Mitrov odhod v nebesa. To v tretjem stoletju po Orijentalcih v naših krajih razširjeno verstvo je v IV. in V. stoletju definitivno premagalo krščanstvo, ki je svojo moč tudi v naših krajih dokumentiralo z mučeniki.

Degeneriranje rimskega življa je povzročalo, da je Rim zlasti od III. stol. po Kristu dalje iz vojaških razlogov naseljeval v obmejnih pokrajinah barbare, ki so pa tvorili vedno večji del garnizij tudi v notranjosti države. Dokler je zmogel Rim s svojo kulturo asimilirati novodolše barbare, ni bilo za obstoj države nikake nevarnosti. Ko pa je s propadanjem rimskega duha propadla kulturna asimilacijska moč Rimu, takrat so barbarizirani Rimljani ali rimsko govoreči barbari

prevzeli državno oblast v svoje roke, kar povzroči homatije, i predstavljajo valovanje narodov ob koncu zahodno-rimskega cesarstva l. 476. Ta valovanja Gotov, Langobardov itd. so v naših geopolitičnih prehodno važnih krajih rimski živeli kot rimske kulturne pridobitve sploh, strahovito zredčili. Definitivno pa stre v naših krajih rimski živeli in ga potisne predvsem v neprometne kraje prihod nomadskih Obrov in njim podložnih poljedelskih Slovencev v drugi polovici VI. stoletja. —

Job.

Sokolstvo

Javna telovadba

sokolskega društva v Mariboru v nedeljo 30. VI. 1929 bo gotovo privabila na sokolsko letno telovadišče ne samo številne prijatelje Sokolstva, ki z zanimanjem in simpatijami zasledujejo sokolski pokret in razvoj društva od leta do leta, temveč vse, ki radi uživajo moč in lepoto, harmonijo in umetnost človeškega telesa. Nastopi mariborskega »Sokola« v zadnjem času so znani po svoji dovršenosti, ki zadovolji še tako razvajeno oko. Društvo se ponaša z voditelji, ki so dorasli svoji nalogi in nam pripravijo vedno kaj novega. Nedeljski društveni nastop bo v tem oziru posebno bogat. Da se doseže večja mnogostranost in zanimivost, nastopijo s prostimi vajami le člani in članice; deca in naraščajniki bodo s telovadnimi igrami in gimnastičnimi vajami predložili nove smeri v telovadbi. Posebnost bo simultani nastop članic na 5 bradljah na godbo, ki bo pokazal, kako visoko stopnjo je v društvu že dosegla ženska telovadba. Največjo pozornost vzbujajo, kakor vedno, nastop izbranih telovadcev na drugo in bradlji; smela izvedba vrhniških vaj mora osupniti in zadiviti vsakogar, saj sta v vrsti dva od svetovnih prvakov z olimpijad, najboljša telovadca v slovanskem Sokolstvu sploh. Zanimiva bo tudi splošna orodna telovadba, kjer nastopi prva vrsta v skokih čez konja vzdolž, v vaji, ki je bila predpisana tudi za olimpijado. Tudi vojaštvo, ki vežba že dalj časa pod vodstvom sokolskih vadiateljev, nastopi v številu več stotin z vajami s puškami, ja manifestira svojo navdušenost za sokolske ideale. Zaključna točka sporeda bo »Jugoslovenska epopeja«, telovadna skladba dr. Murnika za olimpijado v Amsterdamu. Sestavljena iz njegovih najboljših telovadnih kompozicij »U boja«, »Carmen«, »Faust« in »Turški marš«. Navežbal jo je z izbrano osmerico br. Primožič.

Vstopnina je nizka, da se more nastopa vsakdo udeležiti. Sedeži 12 Din; stojišča 5 Din, za diake in vojake 3 Din. Ker je število vstopnic omejeno, se priporoča nakup v predprodaji.

Sport

Nagrade za najboljše fotografske posnetke.

ISSK Maribor je razpisal za dva najboljša fotografska posnetka jubilejnih svečanosti ali slavnostnih prireditev dve nagradi v denarju. Pravico konkurence imajo vsi poklicani fotografi in amaterji, ki najkasneje do 4. julija vpošljejo na naslov Radovan Šepc, Grajski trg po en izvod svojih fotografij o sportih in manifestacijskih prireditvah ISSK Maribora. Posebna sodniška komisija bo slike ocenila. Nagradi znašata 200 in 100 Din.

Permanentne vstopnice

je izdal ISSK Maribor za vse jubilejne prireditve. Dobijo se v predprodaji za Din 30 in upravičujejo imejtelja za obisk vseh dvanaestih svečanostnih prireditev v dneh 28., 29. in 30. t. m., ki se vršijo v okvirju jubileja.

Službeno iz sodniške sekcije.

Savezni sodniki in kandidati se opozarjajo, da morajo odposlati ZNS-u poleg postav moštvo o vseh javnih tekmah (prvih moštvo, rezerv in juniorjev) tudi poročila o tekmah na predpisanih formulirjih, ki jih naj dvignejo pri tajniku poverjeništvu. — Tajnik.

Pred nekaj dnevi je bil odprt novi sanatorij na vrhu Lovčena v nekdanji vili pokojnega kralja Nikole. Prostora je za 60 bolnikov.

Smrtna kosa.

Včeraj je umrla v tukajšnji bolnici Marija Korošec, soproga delovodje drž. železnic v Mariboru v starosti 44. let. Pogreb bo jutri v sredo, 26. t. m. ob 17. iz mrtvašnice splošne bolnice. N. p. v m.!

Poročeni v Mariboru v preteklem tednu.

G. France Vidic, carinik z gđc. Hermine Gračner; g. Ivan Soršak z gđc. Elizabete Molnar; g. Franc Kramberger z gđc. Slavico Fišič; g. Anton Lenarčič z gđc. Gizelo Purgaj; g. Jožef Plahuta z gđc. Ano Ferik; g. Anton Brumen z gđc. Marijo Osterc; g. Januš Golec z gđc. Jožefino Meglič in g. Fran Plavšak z gđc. Olgo Mulc.

Študijska knjižnica v Mariboru.

Javna čitalnica ostane od 28. junija do 31. avgusta zaprta. — Izposojujejo in izmenjujejo se knjige v tej dobi samo ob sobotah od 8. do 12.30. — Posebne želje se naj prijavijo pismeno. —

Otvoritev vaješke in pomočiške razstave

bo na Vidovdan, 28. t. m. ob 10. dopoldne v veliki dvorani »Uniona«. Razstavljalci naj nemudoma oddajo svoje razstavne predmete na razstavnem prostoru, ker bodo sicer izločeni. Na predvečer otvoritve bo na vrtu koncert v prid razstavljalcem.

Stavbna dovoljenja.

V zadnji objavi stavbnih dovoljenj smo pomotoma poročali, da je bilo izdano stavbno dovoljenje za zgradbo stanovanjske hiše med drugimi tudi dr. Franu Irgoliču. V resnici je bilo izdano dovoljenje poštnemu kontrolorju Franu Irgoliču.

Velike strelske tekme v Mariboru.

Na sinočni ponovni seji delegatov Saveza streljaških druženj iz Beograda s predstavniki Slovenskega lovskega društva je bilo sklenjeno, da se strelske tekme preložijo na čas od 6. do 15. septembra. V tem času se bo namreč vršil v Mariboru šumarski kongres in zborovanje rezervnih oficirjev, ki bodo imeli tako najlepšo priliko, da se udeležijo strelskega tekmovanja. Ostali razpored, o katerem bomo obširneje poročali, ostane neizpremenjen.

Nevarna igra.

Avtomobilisti in motociklisti se že dolgo pritožujejo nad razposajenostjo pobalnikov v Studencih, ki imajo največje veselje, če morejo naložiti čez cesto kamenja ali zgraditi kako drugo zapreko. Včeraj so v bližini pokopališča v Studencih napeli neznan pobalnik čez cesto žično vrv. Le po naključju se ni pripetila težja nesreča. Nekli motociklist je v mraku k sreči vozil počasi in je tako žičo, ki je bila pritrjena v višini pol metra, v zadnjem trenutku še opazil in odstranil. Šolski pouk se v teh pobalnikov očividno ne prime in potrebno bo, da se proti njim uporabijo druge vzgojne metode.

Izgini je

neznano kam okrog 50letni delavec Josip Fažunan. Pred 10 dnevi se je napotil z doma, da bi si poiskal dela, od takrat pa manjka za njim vsaka sled. Komur bi bilo o njem kaj znanega - naj to sporoči policijskemu komisarijatu v Mariboru.

»Edelweiß, Edelweiß, wie blühst du so schön«.

Policijo prosimo, da napravi enkrat konec kaljenju nočnega miru v Frankopanovi ulici. Danes jutraj ob 2.30 se je prerivala pijana družba jedva 300 korakov od stražnice, počesti ter pela gori citirano pesem. Vendar to ni prvič, posebno začetkom meseca je petje ob poznih urah dokaj običajno, tako, da ljudje ne morejo spati.

Zastojkarji na trgu.

Posebno kategorijo interesentov na našem trgu tvorijo takzv. zastojkarji. Pojavijo se na trgu že v zgodnjih jutranjih urah in vzdržijo do konca. Od stojnice do stojnice korakajo in povsod poskušajo, kar se pač da spraviti v želedec brez kuharske priprave. Najbolj trpe češnje, jagode, razno sadje, ne zametujejo niti smetane in mleka, priljubljen jim je pa tudi sirček. Ko tako obrede kakih 100 prodajalk in povsod po izdatni izkušnji kritizira cene in kakovost blaga, si malo odpočije in se nato zopet spravi na »delo«. Če dvakrat obrede trg, pa se pošteno naje. Nekateri so prodajalke že spoznale in jih preženejo, toda pojavljajo se vedno novi. Večinoma so brezposelni, ki jim pač nihče ne zameri, če si na ta način tešijo lakoto.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 101

Čez petsto korakov pa je obrnil nazaj ter ustavil mulo sto korakov od hiše, kjer je živela Juana s pregnanim starim dožem in z deklico.

Prišel je trenotek, da se ozremo na mirno in čisto notranjost hiše, kjer se blesti vzvišena in jasna slika ponižne hčerke preprostega naroda, Juane.

»Ponižne hčerke« pravimo zato, ker je bila Juana ponižna po svoji naravi, ne poznajoča sama sebe, v nezavednosti o zakladih dobrote in lepote, ki jih je skrivala v sebi njena duša; in naposled — bila je ponižna, ker je bila hči preprostega naroda. Takrat so, kakor še dandanašnji, navajali prosto ljudstvo k ponižnosti; dopovedovali so mu, da je pretirana skromnost njegova usoda; učili so ga, kakor ga uče še zdaj, da je ponos krepost, prihranjena velikašev tega sveta.

Takrat, ko je Roland kleknil pred to ubogo deklico, je hotel poveljati v njej zaostajane duševne lepote ter ji pokazati, da je enaka najvišjim, ker ji patricij Kandiano, sin doževske rodbine, izkazuje takšno čestčenje. In njej je sklenil zaupati svojega očeta.

Juana sama ni vedela, koliko veličine je v tem, da uboga kurtizana brez rodbine in brez imena varuje vpropaščenega mogotca.

Obdajala je starega Kandiana s prelestno nežno skrbjo. Norec se je zdaj smehljaj, kadar je slišal njen glas, in že so se včasih žarki uma svetlikali v mraku njegove pameti.

Juana mu je instinktivno govorila najčestše o Benetkah in o Rolandu; in to ponavljanje sinovega imena je polagoma jelo buditi v slepečem duhu spomine, ki so se drug za drugim dvigali iz pozabljenosti.

Do Bianke je Juano takoj prevzela ljubezen, ki se je družila s sočutjem. Deklica, ki se je skrajša vedla mračno, je naposled začutila veliko uteho v tem, da ji je odkrivala svoje srce. Saj ona nikdar nimela nikogar da bi mu razodevala svoje tajne muke, zdaj pa je lahko govorila brez pridržka; in večni predmet njenega besedovanja je bila njena mati.

Blanka je čutila do Rolandu neomejeno zaupanje. Sprejemala je ločitev, ki ji je bila naložena, prepričana, da bo te ločitve kmalu konec, in da ji bo sledila združitev z Imperijo, ki jo bo Roland naposled iztrgal temu

nejasnemu življenju, čigar pomena Bianka v svoji nedolžnosti ni mogla razumeti.

Tisti večer, ko je Sandrigo obstal nedaleč od hiše, sta Juana in Bianka opravljali svoje običajne posle, s tisto mirno vedrostjo, ki jo kažejo ženske, kadar so brezskrbnega duha. Pospravili sta bili mizo, pomili in uredili posodo in pometli stanovanje, pomenkujoči se o brezpomembnih in nadvse zanimivih rečeh, ki jih je stari Kandiano poslušal s smehljajočim yzhičenjem.

Nato je Juana odvedla slepca v izbo, kjer je stanoval, voščila mu lahko noč, objela in poljubila ga kakor hči očeta, ter se vrnila k Bianki. Ko sta dobro zapri vrata in naoknice, sta sedli obe dve mladi ženski k mizi ter jeli ob luči plamenice popravljati obleko.

Juana je od strani nadzorovala Bianco ter ji kazala napake šiva, ki jih je mlada nespretnica zagreševala trenotek za trenotkom. Kajti Bianka je znala sicer gosti in veziti, toda ne šivati. In sleherna napaka je dajala povod razposajenemu smehu.

Treba je omeniti, da je to skromno delo zanimalo Bianco mogo bolj od umetnih del, katerih jo je bila dala učiti njena mati. V njem je nahajala odpočitek duha, ki ga ni občutila nikoli prej, in nekako nedolžno veselje, ki je ugajalo njeni preprosti duši, živečem nasprotju nasilne in zamotane duše njene matere.

Prišla je ura, ko se je tudi Bianka umaknila v svojo sobico.

Juana je ostala sama.

Zaglobila se je v premišljevanje, ki ni bilo brez žalosti.

Morda je sanjnila o svoji mladosti, ki ji poteče izgubljena, brez ljubezni?

Brez ljubezni!

Kako to? ... Zato, ker je Juana, ki je žrtvovala svoje telo v najneobičajnejšem poštvovanju, mislila, da je obenem žrtvovala svoje srce! Zato, ker se ji je zdelo, da i je prepovedano ljubiti po želji srca, od tistega dne, ko je bila postala kurtizana, da je mogla kupiti umirajoči Silviji zdravil!

Ta žrtev je bila nedvomno še večja, nego si je mogel Roland predstavljati.

Videli bomo to.

Ravno ko se je hotela Juana napotiti v svojo so-

* Tudi sodobni pisatelji omenjajo hčer kurtizane Imperije v nasprotju z njeno materjo kot zgled čistosti in domačih vrlin.

bico, je nekdo močno potrkal na hišna vrata.

Juana se je vzravnila in prisluhnila.

Ni se bala zase. Vajena nevarnosti in težav, se ni plašila napada; čutila se je dovolj močno, da bi se ubranila. Toda navodila, ki jih je prejela od Rolanda in ki je prisegla, da se jih hoče držati, so bila stroga.

Ne odpreti nikomur, nego živeti v najpopolnejši samoti, dokler se on ne vrne.

Ko je začula trkanje, je naglo ugasnila plamenico ter ostala nepremična, s trdnim namenom, da se ne odzove, pomišljaje, da je moral neznanec, ki je trkal ob te uri, preplezati zid, ki je obdajal vrt okrog hiše. Biti pa ni mogel niti Roland, niti Skalabrino, ki sta edina vedela za dogovorjeno znamenje.

Trkanje se je ponovilo, toda ne tako krepko, nego skoraj da plašno.

»Juana!...«

Ob tem glasu in njegovem, dobro znanem ji izgovoru njenega imena je mlada ženska prebledela in vztrepetala.

»On! je zamrmrala razburjeno. »On je tu!...«

»Juana!« je ponovil glas, »saj vem da si tu! Zasedujejo, preganjajo me... ali me jim hočeš izročiti?«

Juana je zapalila plamenico. Bila je bleda kakor vosek in njene roke so podhrtevale, ko se je plašno ozrla na vrata, za katerimi sta počivala Bianka in stari Kandiano. Zaklenila je ta vrata in si zataknila ključ za nedrje.

»Iz usmiljenja, če nimaš več drugega čuvstva,« je moledeval glas, »skrij me par minut, Juana!... Ah, par trenotkov še, pa bo prekasno!...«

Juana je šla k vratom ter vprašala trepetaje in polna tisočeri raznih čuvstev:

»Ali si ti, Sandrigo?«

»Da, da, jaz sem! Torej ne poznaš več mojega glasu? Oh, izgubljen sem! Glej že so za mano!...«

Juana je odprla...

»Tristo hudičev!« je zarenčal Sandrigo, ko je stopil v vežo, »mislim sem že, da me boš pustila pred vrati, sušiti se kakor staro trtno drozgo, ki ne rodi nobenega grozdja več!«

Juana se je komaj premagala, da ni zakričala od groze. Ta nenadni ton, to čudno, zlobetajoče vedenje Sandrigovo, nagli, prežeči pogled, s katerim se je oziral okrog sebe, vse je dokazovalo, da prihaja razbojnik s slabimi nakanami.

(Nadaljevanje sledi).

Mali oglasi, ki služijo posredovanju in osebne namene obširnosti: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje ali reklamiranje značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Za turiste in izletnike

priporočam svojo veliko izbiro konzerviranih rib, pastet, salam, prekajenega mesa, kranjskih klobas, kuhane in dalmatinske surove šunke, vseh vrst sira in drugih delikates po zmerni ceni. Josip Šinigoj, Aleksandrova cesta št. 18. 1526

Več dobrih zidarjev

se sprejme pri gradb. podjetju Inž. Jelenc & Šlajmer v Mariboru 1521

Gumijast plašč

se je našel, vprašati Frankopanova ul. št. 1. 1522

Vinotoč

odprem 28. t. m. v Vinarijah (Wiener Graben), Rošpoh, Macarol prej Orosel. 1523

Dijakinja,

ki obiskuje nižji razred srednje šole, sprejemem na celo oskrbo in strogo nadzorstvo. Ponk v hiši zastoj. Naslov pove uprava lista. 1511

Lepo meblirano sobo

pocenil oddam. Koseskega 51. 1524

Meblirana solnčna soba

s prostim vhom se takoj ali s prvim odda. Trg Svobode 3. II nad. levo, vrata 14. 1517

Kovaški pomočnik

išče službo v Mariboru ali pa v bližini Maribora. Naslov pove uprava lista. 1518

Kavarna »Park«

v sredo in petek koncert. 1520

Vse potrebščine za dom,

kakor posteljno in ostalo perilo, senčnike, čajne pupe, blazine za divane, gobeline, zaves, pregrinjala, ročne torbice itd., vse krasno izdelano in poceni dobite samo pri L. Klittner, Maribor, Vojašniški trg 3. 52

V Park kavarni

vsako soboto, nedeljo in sredo koncert. 1484

Najnovejši modeli

motociklov po 200, 300 in 500 ccm so prispeli v zalogo. Ugodni plačilni pogoji. — Glavno zastopstvo za SHS:

»OPŠTI TRG. IND. KONTOAR«, Beograd, Rajčeva ul. 12. Zahtevajte prospekte »M-O-T-O«!

Spominjajte se CMD!

Škatlje

v vsaki velikosti in kakovosti izdeluje najboljše, najhitreje in najceneje Foto-Kompanija, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 12. 1086

Sandale vseh velikosti,

šivanje kakor tudi damske, moderne sandale najboljše kupite ali naročite po meri v Mehanični delavnici čevljev in sandalov, Vrtna ul. 8, Maribor.

Učenca Vzorna gospodinja

z najmanj 3 razredi srednje šole sprejme trdka

Franc Mastek

Glavni trg 16. 1349

Darujte za spomenik

KRALJU PETRU

Ivan Kovačič

Koroška cesta 10 in Slovenska ulica 10. 1495

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm pretresujočo vest, da je naša iskrenoljubljena soproga, oz. mati, hčer, sestra in svakinja, gospa

Marija Korošec

soproga delovodje delavnice drž. žel.

v ponedeljek, dne 24. junija tl. ob 1/4 9. uro po kratki mučni bolezni, sprevidena s tolašili sv. vere, v 44. letu svoje dobe v Bogu mirno zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v sredo, dne 26. junija ob 17. uri iz mrtvašnice splošne bolnice v Mariboru na pokopališče v Studenci.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 27. junija ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene v Mariboru.

Maribor, Domajinci, dne 24. junija 1929.

Ivan Korošec, soprog. Erna, hčerka. Ana Smodiš, mati. Vsi ostali sorodniki.

KIS ZA ULAGANJE

kumerc in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. Na drobno! dobite po zmernih cenah edino pri trdki Na debelo!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 19

tovarna za izdelovanje dezertirnih vin in sirupov. 1501

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detela v Mariboru.